

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobce: **Centrum Labyrint, z. s., IČ 04286642**
sídlem V. Blodka 82, 739 25 Sviadnov

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2020 č. j. MPSV-2020/233145-923

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 5. 11. 2020, č.j. 805147/20/OT, jímž bylo rozhodnuto o snížení státního příspěvku na výkon pěstounské péče přiznaného žalobci za kalendářní rok 2020 o částku ve výši 48.000,- Kč a o uložení povinnosti žalobce vrátit část státního příspěvku ve výši 48.000,- Kč.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce tvrdí, že mu správní orgány snížily státní příspěvek na výkon pěstounské péče za kalendářní rok 2020 o částku ve výši 48. 000,- Kč neoprávněně, neboť pěstounská péče o nezl. N. S., nar. X poskytovaná A. S., nar. X, a A. S. nar. X, oba bytem X, trvala až do 7. 9. 2020 a nikoli do 18. 12. 2019, jak zjistily správní orgány.
3. Žalobce je toho názoru, že žalovaný postupoval pouze formálně, a nevzal v úvahu činnosti žalobce ve prospěch nezletilé N. i po jejím odchodu k budoucím pěstounům. Žalobce s nezletilou, pěstouny i budoucími pěstouny pracoval i nadále v dobré víře a na podkladě aktualizovaného individuálního plánu ochrany dítěte ze dne 13. 1. 2020, kdy pěstouni A. a A. S. byli stále osobami odpovědnými za několik cílů tohoto plánu až do doby rozhodnutí soudu o změně výchovného prostředí nezl. N. a žalobce měl povinnost podle dohody o výkonu pěstounské péče č. 7/2016 doprovázet pěstouny a poskytovat jim služby v rámci vztahu dohodou stanoveného.
4. Žalovaný rovněž nevzal v úvahu, že činnost a jednotlivé úkony žalobce ve prospěch obou rodin prováděl v souladu s ust. § 5 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), podle kterého je předním hlediskem sociálně-právní ochrany zájem a blaho dítěte, tj. v tomto případě nezl. N., která si procházela pro ni ohrožující situací. Činnost žalobce byla rovněž vykonávána v souladu s pokyny pro něj nadřízeného orgánu, tj. Magistrátu města Frýdku – Místku. Napadeným rozhodnutím a rozhodnutím nalézacího správního orgánu je však nyní za tuto činnost sankcionován.
5. Žalobce má za to, že není žádný věcný důvod k předmětnému snížení státního příspěvku, neboť je zřejmé, že služba byla rodinám i nezletilé poskytována, jak vyplývá z individuálního plánu ochrany dítěte a dohody o výkonu pěstounské péče č. 7/2016. Je toho názoru, že příspěvek mohl být krácen nanejvýše za dobu od 8. 9. 2020, kdy nabyl právní moci rozsudek Okresního soudu ve Frýdku – Místku ze dne 1. července 2020 č.j. 0 P 127/2005 – 268 o změně pěstounské péče o nezletilou N.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření argumentoval zjištěním nalézacího správního orgánu, že původní pěstouni nezl. N. S. předali již dne 18. 12. 2019 nezletilou do faktické péče budoucích pěstounů, čímž přestali vykonávat osobní péči o nezletilou. Tím došlo k ukončení pěstounské péče původních pěstounů, se kterými měl žalobce uzavřenou dohodu o výkonu pěstounské péče, jež ukončením pěstounské péče zanikla, resp. přestala trvat, podle ust. § 47c odst. 1 písm. a) zákona. Vzhledem k tomu pak správní orgán prvního stupně postupoval zcela v souladu s ust. § 47d odst. 5, odst. 6 zákona, když rozhodl o snížení státního příspěvku na výkon pěstounské péče přiznaného žalobci za rok 2020.
7. Žalovaný je toho názoru, že nelze přihlížet ke skutečnosti, že nezletilá byla do péče nových pěstounů svěřena až rozsudkem opatrovnického soudu, který nabyl právní moci dne 8. 9. 2020, neboť faktická péče původních pěstounů skončila již dne 18. 12. 2019.

8. K tvrzení žalobce, že rodině nezletilé i nadále (tj. po jejím předání budoucím pěstounům) poskytoval podporu a pomoc žalovaný uvedl, že v takovém případě žalobci nic nebránilo v tom, aby uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče právě s budoucími pěstouny, kteří se stali osobami pečujícími ve smyslu ust. § 4a zákona.
9. K žalobcem navrhovanému poměrnému krácení státního příspěvku odpovídajícímu rozsahu jím realizované činnosti v roce 2020 žalovaný uvedl, že takový postup by neodpovídal platné právní úpravě obsažené v ust. § 47d odst. 6 zákona, když dohoda o výkonu pěstounské péče č. 7/2016 netrvala v kalendářním roce 2020 déle než 6 měsíců.
10. Žalovaný tedy neshledává žádné důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

III. Rozhodnutí bez nařízení jednání

11. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních námitek vycházejících přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s.ř.s.“)].
12. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání, neboť žalobce nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy a žalovaný výslovně souhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání. Soud sám pak tedy za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.

IV. Obsah správního spisu

13. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
14. Žalobce je osobou pověřenou k výkonu sociálně-právní ochrany dětí.
15. Žalobce dne 18. 7. 2016 uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče s pečujícími osobami A. a A. S., na základě které mu byl přiznán správním orgánem prvního stupně státní příspěvek na výkon pěstounské péče ve výši 48 000 Kč, resp. v souhrnné výši 624 000,- Kč po přiznání příspěvku v téže výši na základě dalších 12 obdobných dohod uzavřených s jinými pečujícími osobami, na kalendářní rok 2020.
16. Dne 18. 12. 2019 se zástupce žalobce dostavil spolu s nezl. N. S., která byla toho času v péči pečujících osob A. a A. S., na Magistrát města Frýdek – Místek, Odbor sociální péče, oddělení sociálně-právní ochrany dětí, za účelem informování o aktuální situaci v rodině. Z jednání vyplynula potřeba změny výchovného prostředí nezletilé jejím odnětím z pěstounské péče dosavadních pěstounů a svěřením do společné pěstounské péče nových pěstounů D. a S. S. (tety a strýce nezletilé).
17. Dne 8. 9. 2020 nabyl právní moci rozsudek Okresního soudu ve Frýdku – Místku ze dne 1. července 2020 č.j. 0 P 127/2005 – 268 o změně pěstounské péče o nezletilou N., kterým byla nezletilá svěřena do společné pěstounské péče nových pěstounů D. a S. S..

Z odůvodnění tohoto rozsudku se podává zjištění okresního soudu, že nezl. N. byla fakticky v péči nových pěstounů již ode dne 18. 12. 2019, kdy s mimo jiné uskutečnil jednání na Magistrátu města Frýdek-Místek zmíněné v předchozím bodě.

18. Žalobce dne 13. 10. 2020 ohlásil správnímu orgánu prvního stupně změny pro posouzení nároku na státní příspěvek na výkon pěstounské péče spočívající v ukončení dohody o výkonu pěstounské péče uzavřené s původními pěstouny A. a A. S., a to ke dni 24. 9. 2020.
19. Správní orgán prvního stupně na základě ohlášení změny pro posouzení nároku na státní příspěvek na výkon pěstounské péče zahájil dne 20. 10. 2020 správní řízení ve věci státního příspěvku na výkon pěstounské péče a současně poučil žalobce o jeho právu vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí.
20. Správní orgán prvního stupně následně vydal dne 5. 11. 2020 rozhodnutí č.j. 805147/20/OT, jímž rozhodl o snížení státního příspěvku na výkon pěstounské péče přiznaného žalobci za kalendářní rok 2020 o částku ve výši 48.000,- Kč a o uložení povinnosti žalobce vrátit část státního příspěvku ve výši 48.000,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí si žalobce podal odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

21. Podle § 4a písm. a) zákona se rozumí jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do výchovy rozhodnutím příslušného orgánu.
22. Podle § 4a písm. b) bod 1 zákona se rozumí osobou pečující o dítě (dále jen „osoba pečující“) jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu dítěte, která je pěstounem
23. Podle § 47a odst. 1 zákona se pro účely tohoto zákona jako pěstounská péče posuzuje péče o dítě poskytovaná osobou pečující nebo skutečnost, že je fyzická osoba osobou v evidenci.
24. Podle § 47a odst. 2 zákona má osoba pečující a osoba v evidenci právo na poskytnutí trvalé nebo dočasné pomoci při zajištění osobní péče o svěřené dítě.
25. Podle § 47c odst. 1 písm. a) zákona dohoda o výkonu pěstounské péče trvá po dobu, po kterou trvá pěstounská péče.
26. Podle § 47d odst. 1 zákona nárok na státní příspěvek na výkon pěstounské péče má obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě vydání správního rozhodnutí podle § 47b nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad, nebo pověřená osoba, které uzavřely dohodu o výkonu pěstounské péče podle § 47b. Tento státní příspěvek je určen na pokrytí nákladů vynakládaných na zajišťování pomoci osobám pečujícím, osobám v evidenci nebo svěřeným dětem a na provádění dohledu nad pěstounskou péčí.
27. Podle § 47d odst. 2 výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče činí:

- a) 48 000 Kč za kalendářní rok, pokud pravomocné správní rozhodnutí nebo dohoda o výkonu pěstounské péče trvaly po celý kalendářní rok,
- b) částku, odpovídající jedné dvanáctině z částky uvedené v písmenu a), a to za každý kalendářní měsíc nebo jeho část v rámci kalendářního roku, v němž existovalo pravomocné správní rozhodnutí, nebo trvala dohoda o výkonu pěstounské péče.
28. Podle § 47d odst. 5 zákona příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče je povinen oznámit krajské pobočce Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala, do 15 dnů všechny skutečnosti rozhodné pro nárok na tento příspěvek, zejména ukončení dohody o výkonu pěstounské péče nebo zrušení správního rozhodnutí. Podle § 47d odst. 6 zákona krajská pobočka Úřadu práce na základě oznámení podle odstavce 5 rozhodne o změně výše státního příspěvku nebo o zastavení jeho výplaty. Zjistí-li se, že obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad, krajský úřad nebo pověřená osoba pobíraly státní příspěvek na výkon pěstounské péče i po ukončení dohody o výkonu pěstounské péče nebo zrušení správního rozhodnutí, je příjemce příspěvku povinen vrátit část příspěvku za kalendářní měsíce, následující po ukončení dohody o výkonu pěstounské péče nebo zrušení správního rozhodnutí, jen jestliže tato dohoda nebo správní rozhodnutí v kalendářním roce trvaly po dobu kratší než 6 kalendářních měsíců.
29. Z citovaných ustanovení zákona vyplývá, že nárok žalobce jakožto pověřené osoby na státní příspěvek na výkon pěstounské péče je vázán na uzavření a následném trvání (pozn. platnosti a účinnosti) dohody o výkonu pěstounské péče. Rozhodující skutečností pro posouzení okamžiku zániku nároku žalobce na státní příspěvek na výkon pěstounské péče je tak stanovení doby zániku dohody o výkonu pěstounské péče ze dne 18. 7. 2016, kterou uzavřel žalobce s původními pěstouny A. a A. S., resp. stanovení doby, od které již předmětná dohoda netrvala.
30. Ze znění ust. § 47c odst. 1 písm. a) zákona pak vyplývá, že dohoda o výkonu pěstounské péče trvá jen po dobu, po kterou trvá pěstounská péče, kteroužto se podle § 47a odst. 1 zákona rozumí péče o dítě poskytovaná osobou pečující. Osobami pečujícími přitom byli až do doby nabytí právní moci rozsudku Okresního soudu ve Frýdku – Místku ze dne 1. července 2020 č.j. 0 P 127/2005 – 268 o změně pěstounské péče o nezletilou původní pěstouni A. a A. S. Lze však mít za prokázané, jak vyplývá z citovaného rozsudku (a s přihlédnutím k tomu, že toto skutkové zjištění žádný z účastníků nerozpорије), že původní pěstouni přestali fakticky pěstounskou péči poskytovat již dne 18. 12. 2019, když od uvedeného dne se nezletilá nacházela v péči budoucích pěstounů s úmyslem v jejich péči setrvat trvale, a proto dohoda o výkonu pěstounské péče ze dne 18. 7. 2016 přestala dne 18. 12. 2019 trvat, a to bez ohledu na to, že opatrovnícký soud rozhodl o změně výchovného prostředí nezletilé až dne 1. července 2020. Se shora citovaných ustanovení zákona totiž podle názoru zdejšího soudu (pro účely zákona) vyplývá, že pěstounská péče trvá po tu dobu, po kterou je osobou pečující dítěti skutečně poskytována, a nikoli po dobu, po kterou je v platnosti rozhodnutí opatrovníckého soudu o svěření dítěte do pěstounské péče, jestliže je prokázano, že se tato doba nekryje s dobou, po kterou je pěstounská péče fakticky poskytována. Opačným výkladem by naopak byla dána mimo jiné přednost jistému formalismu,

2/2021

který právě žalobce správním orgánům také ve své žalobě vytýká, neboť by jako poskytování pěstounské péče byl hodnocen stav, kdy ve skutečnosti žádná péče poskytována není. Zdejší soud tak nemohl s ohledem na platnou právní úpravu dát za pravdu žalobci v tom, že pěstounská péče A. a A. S. trvala do 8. 9. 2020.

31. Správní orgány tak podle názoru soudu dospěly na základě správného skutkového závěru o ukončení poskytování pěstounské péče o nezletilou ode dne 18. 12. 2019 ke správnému závěru právnímu, že od tohoto dne již netrvala dohoda o výkonu pěstounské péče, na základě které byl žalobci přiznán státní příspěvek na výkon pěstounské péče za kalendářní rok 2020, a že proto je žalobce povinností vrátit část státního příspěvku za kalendářní rok 2020 odpovídající částce přiznané žalobci na základě předmětné dohody o výkonu pěstounské péče ze dne 18. 7. 2016.
32. Pokud jde o namítanou činnost žalobce a jím provedené úkony ve prospěch obou rodin v době od 18. 12. 2019 do 8. 9. 2020, neumožňuje platná právní úprava ani v případě prokázání dobré víry překlenutí základní podmínky trvání dohody o výkonu pěstounské péče potřebné pro založení nároku na státní příspěvek na výkon pěstounské péče. Jakkoli lze do jisté míry přitakat žalobci, že se ocitl v obtížnější situaci, nejednalo se z jeho pohledu o situaci, která by nebyla řešitelná. Zákon sice, pravda, výslovně nepamatuje na situace, kdy pověřená osoba plní povinnosti založené dohodou o výkonu pěstounské péče i poté, co tato přestane trvat, avšak soud má za to, že žalobce jako subjekt specializovaný na oblast sociálně – právní ochrany dětí přinejmenším mohl vědět, že bylo možné iniciovat podání návrhu na předběžné opatření podle ust. § 452 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, o kterém soud podle ust. § 456 téhož zákona rozhodne do 24 hodin od podání návrhu s tím, že po rozhodnutí o návrhu by mohl uzavřít novou dohodu o výkonu pěstounské péče s budoucími pěstouny jakožto osobami ve smyslu ust. § 4a písm. b) bod 3 zákona, event. v krajním případě zvážit ukončení poskytování svých služeb.
33. Existence a plnění individuálního plánu ochrany dítěte nemá na shora uvedené skutkové a právní závěry žádný vliv ani žádný jiný význam pro řešení podstaty věci.
34. V podstatě z týchž důvodů by nebylo v souladu se zákonem ani, pokud by byl státní příspěvek na výkon pěstounské péče za rok 2020 žalobci snížen toliko alikvotně za dobu od 8. 9. 2020 do 31. 12. 2020, jak navrhuje žalobce, neboť jde o to, že dohoda o výkonu pěstounské péče ze dne 18. 7. 2016 přestala trvat již koncem roku 2019, tj. v roce 2020 již vůbec netrvala. Fakticita výkonu činností podle této smlouvy ze strany žalobce na tomto závěru nemůže nic změnit.

VI. Závěr a náklady řízení

35. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
36. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze, dne 7. září 2021

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v.r.
samosoudce